

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I i II stopnia
im. FRYDERYKA CHOPINA w OPOLU**

**DRUGI ETAP EDUKACYJNY
SPECJALNOŚĆ: INSTRUMENTALISTYKA**

FORTEPIAN OBOWIĄZKOWY
WYMAGANIA EDUKACYJNE

KLASA I

Zadania techniczno-wykonawcze:

- Zdobyć podstawowych wiadomości dotyczących budowy i historii instrumentu,
- Prawidłowa postawa przy instrumencie, ułożenie rąk na klawiaturze,
- Zapoznanie się z różnymi rodzajami artykulacji,
- Umiejętność wykonania utworu z uwzględnieniem prawidłowej aplikatury,
- Umiejętności wykonywania dwudźwięków i trójdźwięków portato w zakresie podstawowym
- Różnicowanie artykulacyjne i dynamiczne - plany obu rąk w zakresie podstawowym,
- Podstawowe umiejętności kształtowania frazy,
- Umiejętność oddania charakteru wykonywanego utworu,
- Kształtowanie umiejętności pamięciowego opanowania utworów,
- Kształtowanie umiejętności wykonania utworu z akompaniamentem nauczyciela,
- Wykonanie gam i trójdźwięków zgodnie z założeniami programowymi dla kl. I,
- Znajomość podstawowej notacji muzycznej w kluczu wiolinowym i basowym,
- Umiejętność gry a'vista prostych utworów.

Repertuar:

I okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce, gra a vista;

II okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce, gra a vista.

KLASA II

Zadania techniczno-wykonawcze:

- Samodzielne korygowanie postawy podczas gry na instrumencie,
- Swobodne odczytywanie notacji muzycznej w różnych rejestrach na fortepianie,
- Prawidłowa realizacja artykulacji: portato, legato i staccato,
- Płynne podkładanie pierwszego palca,
- Dbłość o poprawną realizację tekstu,
- Praca nad kształtowaniem dźwięku i jego jakością,
- Realizacja prostych ozdobników,
- Stosowanie pedału rytmicznego,
- Stosowanie tempa i dynamiki w szerszym zakresie,
- Stosowanie zróżnicowanej artykulacji w obu rękach,
- Umiejętność świadomego wykonania prostej imitacji,

- Dokonywanie wstępnej analizy utworu,
- Umiejętność gry a'vista utworów z materiału nauczania dla klasy I,
- Umiejętność gry w duecie na cztery ręce utworów zawartych w programie klasy II,
- Rozwijanie umiejętności opanowania estradowego,
- Wykonanie gam i pasaży zgodnie z założeniami programowymi dla klasy II.

Repertuar:

I okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista;

II okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista.

KLASA III

Zadania techniczno-wykonawcze:

- Umiejętność wykonania z pamięci utworu odpowiadającego poziomem trudności wymaganiom programowym kl. III uwzględniając:
 - większą precyzję artykulacji w bardziej zaawansowanych tempach,
 - szerszy zakres problemów metrycznych,
 - szerszy zakres dynamiczny,
 - umiejętność wyodrębniania poszczególnych składników dwudźwięków i trójdzźwięków,
 - umiejętność prowadzenia dwudźwięków legato,
 - kontrolę barwy dźwięku i proporcji brzmieniowych w fakturze homofonicznej i polifonicznej,
 - śpiewność linii melodycznych i prawidłowe zasady frazowania,
 - budowę formalną utworów,
 - prawidłowe zastosowanie pedalizacji (pedał rytmiczny i synkopowany),
 - posiadanie podstawowych umiejętności zróżnicowania stylistycznego utworów z różnych epok
- Prawidłowe odczytywanie a'vista tekstu muzycznego z programu kl. I
- Umiejętność wykonywania utworów na cztery ręce lub prostych akompaniamentów instrumentalnych i wokalnych,
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
- Wykonanie gam i pasaży zgodnie z założeniami programowymi kl. III z odpowiednią pulsacją,
- Umiejętność transponowania prostych melodii do innych tonacji.

Repertuar:**I okres:**

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista;

II okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista.

Audycja uczniów klasy III odbywa się w II okresie – do wykonania dwa dowolnie wybrane utwory w tym jeden z pamięci, drugi – z pamięci lub z nut.

KLASA IV

Zadania techniczno-wykonawcze:

- Umiejętność wykonania z pamięci utworu odpowiadającego poziomem trudności wymaganiom programowym kl. IV uwzględniając:
 - większą sprawność techniczną w realizacji przebiegów gamowych, pasażowych, struktur dwudźwięków i akordów oraz ornamentacji i repetycji,
 - jakość dźwięku, szerszy zakres dynamiczny, kształtowanie frazy, świadomość budowy formalnej utworu, precyzyjną pedalizację,
 - konieczność dostosowania brzmienia i wyrazu artystycznego wykonywanych utworów do stylu epoki,
 - prawidłową realizację struktur polirytmicznych,
- Prawidłowe odczytanie a'vista tekstu muzycznego utworów z programu dla kl. II,
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
- Umiejętność dobierania akompaniamentu akordowego i figuracyjnego do prostych melodii,
- Umiejętność współpracy z solistą, realizacja spójnej interpretacji utworu,
- Wykonanie gam i pasaży zgodnie z założeniami programowymi kl. IV w tempie szybszym, z odpowiednią pulsacją.

Repertuar:**I okres:**

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista;

II okres:

- 1 gama, 1 etiuda, 1 utwór polifoniczny lub klasyczny, 1 utwór dowolny, 1 utwór na 4 ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu, praktyczne ćwiczenia wspomagające realizację przedmiotów teoretycznych, gra a vista.

KLASA V

Zadania techniczno-wykonawcze:

- Umiejętność wykonania z pamięci utworu odpowiadającego poziomem trudności wymaganiom programowym kl. V uwzględniając:
 - wyższy poziom wymagań dotyczących realizacji problemów technicznych zawartych w treściach nauczania dla kl. I-IV,
 - dostosowanie odpowiedniego rodzaju artykulacji, barwy dźwięku i pedalizacji do stylu epoki,
 - walory artystyczne -ekspresję oraz wyobraźnię muzyczną
- Świadomość budowy formalnej wykonywanych utworów,
- Samodzielnie odczytanie a'vista tekstu muzycznego z materiału nauczania dla kl. III,
- Umiejętność samodzielnego opracowywania utworów i prostych akompaniamentów z materiału nauczania klas niższych,
- Umiejętność świadomego ćwiczenia i korekty własnych błędów,
- Doskonalenie muzykowania w zespole,
- Wykonanie gam i pasaży zgodnie z założeniami programowymi kl. V w tempie żywym, z odpowiednią pulsacją.

Program audycji końcowej:

- jeden utwór dowolnie wybrany z pamięci;
- jeden utwór zespołowy (na cztery ręce lub na 2 fortepiany albo realizacja akompaniamentu).